

Korean tasavalta – Daehan Minguk

Heikki Pokela

Tapiolan lukio

PISA-menestys on houkuttellut ulkomaisia delegaatioita tutustumaan suomalaiseen koulujärjestelmään. Useammassa koulussa on jo totuttu vieraileviin ryhmiin. Omassa työpaikassani ovat korealaiset vierailleet kahteenkin otteeseen melko suurella ryhmällä. Mukana heillä on ollut niin ”rivi”opettajia kuin kasvatustieteen tutkijoita ja opetushallinnon virkamieskuntaakin.

Toisiin kulttuureihin tutustuminen avartaa, ja varsinkin vieraan kulttuurin koululaitoksen näkeminen antaa läpivalaisun yhteiskuntaan kenties jopa syvemmin kuin käynti museossa, turistiryistä puhumattakaan. Lähdin vastavierailulle Etelä-Koreaan tavoitteenani päästä keskustelemaan mahdollisimman monen koululaitoksen parissa toimivan henkilön kanssa. Näin välttäisin kokemasta nk. Potemkinin kullisia. Toki tämä kertomus tietenkin on subjektiivinen kuvaus eikä edes yritä esittää olevansa objektiivinen koko totuus Koreasta – tuosta koulutuksen suurvallasta.

Korealaisen Opetusministeriön alaisena toimii tutkimuskeskus KERIS (Korea education and research information centre), jonka erikoisalaa ovat interaktiiviset oppimisympäristöt. Pääsin vierailemaan heillä. Suomalainen peruskoulu oli heille miltei ikonin asemassa; he toivoisivat saavansa korealaista oppimiskäsitystä ajan myötä kammettua samaan suuntaan.

Heidän koelaboratorioissaan eli luokkahuoneissa oli jos jonkinlaista esitystekniikkaa. Jopa potkupalloa saatettiin pelata lattialle heijastetun interaktiivisen kentän avulla. Tämä oli kuulemma hyvä juttu, koska koulu-

jen ulkopuolella kaupungeissa harvemmin on edes tilaa pelikentille.

Korealaisen koulujärjestelmän epävirallisen rungon muodostavat yksityiset firmat, jotka antavat lisäopetusta koulutuntien jälkeen iltapäivällä. Esimerkiksi Daegun kaupungin varakkaimmilla alueilla on jopa kokonaisia katuja, joiden varsilla ei näy juuri muita kuin yksityisten koulutusfirmojen kylttejä. Seiskaluokasta lähtien kouluissa valtakunnallisten kokeiden pisteet lasketaan kaikki yhteen lukion päättyessä. Tämä ja pääsykokeet ratkaisevat, mihin yliopistoon pääsee, ja se puolestaan vaikuttaa, mihin sijoittuu yhteiskunnassa. Tuloksena on jonkinmoinen ylilyönti vanhempien suunnalta: lapsia opetetaan niin paljon kuin mahdollista kovalla hinnalla, jotta heidän tulevaisuutensa olisi turvattu. Onhan se inhimillisesti ymmärrettävää. Hivenen hillitäkseen menoa Korean hallitus on määrännyt kello kymmenen illalla takarajaksi. Sen jälkeen ei enää saa pitää yksityistunteja, mutta kieltoa rikotaan melko paljon.

Käynti korealaisessa koululuokassa antoi hyvin tutun vaikutelman. Miksipä luokkahuone olisi erilainen toisella puolella maapalloa, jos homma toimii. Opettajat valittelivat 50-luvulla rakennetun koulun epäsiisteyttä, homeongelmia ja huonoa ilmanvaihtoa. He arvelivat, että rikkaassa Suomessa ei enää kärsitä tällaisesta.

Opettajat tiedustelivat, kuinka oppilaita rangaistaan Suomessa. Jos Koreassa koulu käyttää ankaria rangaistuksia, siitä tulee usein suosittu vanhempien keskuu-

nessa. Korealainen oppimiskäsitys on tyypillisen aasialainen. Asioita treenataan (myös ulkomuistiin) riittävästi, jotta niiden välille on mahdollista muodostaa riittävästi yhtymäkohtia. Vasta tästä voi alkaa todellinen päättelyyn pohjaava oppiminen. Mielestäni meillä yritetään edetä ylemmille oppimistasoille ilman riittävää (ulko)muistia vahvistavaa harjoitusta.

Eräs matkan kohokohdista oli professori Yongjin Songin tapaaminen. Hän on Etelä-Korean olympiajoukkueen päävalmentaja. Etelä-Korea voitti vuoden 2012 matematiikkaolympialaiset Argentiinassa. Song oli onnesta soikeana, sillä kerrankin he voittivat sekä Kiinan että Japanin. Varsinkin Kiinaa Song pitää miltei mahdolltomana ohittaa pistetaulukossa. Hänen mielestään olympiamitalit eivät tietenkään ole itsetarkoitus, vaan koulujärjestelmän kokonaiskehitys on tärkeitä. Mitalit ovat eräänlainen indikaatio onnistumisesta kokonaisuutena.

Professori Song kuuluu komiteaan, joka laatii Etelä-Korean kouluille matematiikan opetussuunnitelmat. Ymmärsin, että olympiajoukkueen päävalmentajana hänen osallistumisestaan kyseiseen komiteaan pidetään selviönä. Hän kuitenkin valitteli, että läheskään aina hänen mielipiteitään ei kuunnella, kun hän haluaisi kohentaa koulumatematiikan osaamistasoa. ”Ei tuota voida toteuttaa – sinä et tunne koulumaailman realiteetteja.”, hän saa usein vastaukseksi, koska hänellä ei ole pedagogian opintoja suoritettuina kuten muilla komitean jäsenillä. Hänen mielestään se, mitä matematiikasta opetetaan, pitäisi tulla matematiikan asiantuntijoilta ja pedagogian asiantuntijoiden huoleksi jäisi pikemminkin se, miten opetetaan.

Kilpailumatematiikan osa-alueita Song pitää edelleen olennaisina matematiikan opinnoissa. Viime aikoina hän on yrittänyt saada kombinatoriikan alkeita paremmin esille yläkouluun: jono, jossa on järjestys tai ei ole, voitaisiin hyvin opettaa jo yläkoulussa. Viimekesäistä

olympiavoittoa hän pitää hieman myös sen ansiona, että kombinatoriikan osuutta painotettiin valmennuksessa hieman aiempaa enemmän. Kysyin Songilta, onko kombinatoriikka sellainen osa-alue, jonka kouluopetukseen hän mahdollisesti luottaa vähiten. Hän vastasi, ettei luota täysin minkään osa-alueen kouluopetukseen, mutta kombinatoriikka on ollut huonoimmassa asemassa.

Koulujen lisäksi toki myös muuhun kulttuuritarjontaan kannattaa tutustua. Kävimme Sillan (ikivanha korealainen kuningaskunta) pääkaupungissa raunioilla ja museoissa. Korean historiaa leimaa pitkälti elämä kahden suurvallan, Kiinan ja Japanin, välissä. Tässä on monta yhtymäkohtaa meikäläiseen menneisyyteen. Eriyisesti Japani on miehittänyt Koreaa traumatisoiden maiden välisiä suhteita. Korean omaa kirjoitettua kieltä ei oppinut ylimystö suvainnut käyttää vielä reilu sata vuotta sitten. Virallisia dokumentteja kirjoitettiin kiinalaisin merkein. (Jokin yhtymäkohta tässäkin?)

Aseman hyväksikäyttö vaikuttaa olevan yleistä vielä nykyäänkin. Urallaan etenevän työntekijän on yleensä tarjottava rahaa ja/tai muita palveluksia suosittelijoilleen – muuten eteneminen voi tyssätä. Kysäisin, kuinka normaali ihminen kestää tämän. Ajattele koko asia osaksi yhteiskuntaa, sain vastaukseksi. Jouduin tietty vastaamaan, kuinka Suomessa nämä asiat sujuvat. Vastasin, että täysin ilman korruptiota emme elä mekään, mutta käsittäkseni lieveilmiöt jäävät yksittäistapauksiksi.

Korealaisten (koulu)systemissä on epäilemättä hyviä puolia kuten koulutuksen vahva arvostus, mutta on myös vakavia ongelmakohtia. Ehkä puutteistaan huolimatta suomalainen koulujärjestelmä on paras kehitysalusta meidän tulevaisuuden koulullemme, vaikka paljon tehtävää onkin. Jokainen valtakunta valitsee itsenäisesti oman suuntansa, mutta onko silti itämailla jotain? Edes jotain tavoittelemisen arvoista?

Tulosta koulusi ilmoitustaululle Solmun etusivulta <http://solmu.math.helsinki.fi>

- Solmun juliste
- Monikielisen matematiikkaverkkosanakirjan juliste